

NORSK

Sjakk

BLAD

AV INNHOLDET:

På'n igjen.

Av Ragnar Fossum

Myten om det norske gemytt og sjakkspillet.

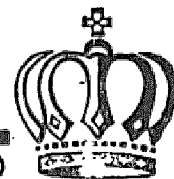
Av Erland Scheen

Glimt fra Olympiaden.

Av Per Lindblom

Partier - Oppgaver.

ORGAN FOR NORGES SJAKKFORBUND

Nr. 3. Oktober 1954 26. årgang

Pris 75 øre.

Abonnement: Kr. 5.— pr. år

Norges Sjakkforbund

President:	Ragnar Fossum. Oslo Schakselskap
Visepresident:	Petter Lande. Sinsen Sjakkklubb, Oslo
Sekretær:	Erland Scheen. Oslo Schakselskap
Kasserer:	Anna E. Westerlund. Oslo Damesjakkklubb
1. styremedlem:	Arne Storm-Johansen. Selbak Sjakkklubb
2. styremedlem:	O. Kavlie-Jorgensen. Bergens Schakkklubb
3. styremedlem:	Odd Flater. Norrona Sjakklag, Oslo
1. suppleant:	Ragnar Borge. Sjakkklubben «Stjernen», Oslo
2. suppleant:	A. Gustafsson. Asker Schakkklubb
3. suppleant:	Th. Pettersen. Sjakkklubben «Tempo», Drammen
Revisorer:	B. Eckblad og Arne B. Krogdahl, Oslo Schakselskap

All post til Norges Sjakkforbund bes sendt til
postboks 1490. Vika, Oslo. Postgiro nr. 124 74
Telefon president: 41 15 61, privat: 53 57 86.

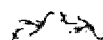

Norsk Sjakkblad

Offisielt organ og medlemsblad for Norges Sjakkforbund.

Ansvarlig redaktor: Erland Scheen

Partiredaktor: Per Lindblom

Alt stoff til bladet sendes til Norges Sjakkforbund, postboks 1490, Vika, Oslo. Avisen har egen postgiro, konto nr. 46 111. Pris i løssalg kr. 0.75. Abonnementspris for personer som ikke er tilsluttet forbundet direkte eller gjennom klubber, kr. 5.— pr. år.

P Å' N I G J E N

Norges Sjakkforbunds styre sendte for en tid siden ut et sirkulære om sammensetningen av det nye styret etter valget på kongressen i Drammen den 3. juli i år.

Det offisielle referat fra kongressen mangler desverre ennå i skrivende øyeblikk. Vi får imidlertid håpe at det kommer så alle de som ikke var tilstede eller var representert også kan få høre litt om de saker som opptok kongressen under den maratondebatt som fant sted.

Det nyvalgte styret fikk i oppdrag å få Norsk Sjakkblad i gang igjen, etter at det hadde vist tendenser til å sygne hen. Kongressen henstilte til styret å søke kontakt med Norges Postsjakkforbund for om mulig å få et felles sjakktidskrift med dette.

Presidenten tok med en gang saken opp med Norges Postsjakkforbunds formann, herr John S. Syversen, Sarpsborg og de private og offisielle drøftinger som har funnet sted mellom partene har vært preget av interesse og velvilje når det gjelder om å komme til en ordning. I midlertid er bladsaken for Norges Postsjakkforbund det kritiske og ømme punkt, som rimelig kan være. «Man vet hva man har, men ikke hva man får», og postsjakkforbundet hadde ikke gode erfaringer annetstedsfra når det

gjaldt postsjakkens plass i solen. Stemningen innen postsjakkspillerne rekker for et felles organ med Norges Sjakkforbund er både for og i mot, mest i mot skulde vi anta, og grunnen er at man ikke føler seg sikre på at postsjakken vil bli tilstrekkelig tilgodesett i Norsk Sjakkblad.

Blad-saken er ikke oppgitt, men det er et gammelt ordsprog som sier: «Mens gresset gror, så dør koken», og ut fra denne formodede sandhet besluttet styret i Norges Sjakkforbund å få Norsk Sjakkblad ut på annen måte.

Ja, nu foreligger altså det første nummer under ny redaksjon. Vi fant på at vi skulde «fiffe fasaden» litt opp, og, om vi skal si det selv, så er resultatet slett ikke så værst. Æren for tegningen har først og fremst tegneren, men dernest og kanskje i likehøy grad skyldes det herr Rolf Heiestads initiativ. Det er han som på egen hånd har fått i stand dette, og vi vil gjerne takke ham hjertelig for hans store interesse for sjakkbladet og for sjakkens ve og vel i sin alminnelighet. Dette til etterfølgelse for alle andre sjakkinteresserte.

Skal Norsk Sjakkblad bli et godt medlemsblad så må vi påkalle alle gode og positive krefter innen sjakken. Send oss gode innlegg. De

bør helst ha noe med sjakk å gjøre. Vi tør ikke love at alle innlegg vil komme inn. Vi må stille visse krav til stoffets aktualitet og kvalitet.

Både de rent faglige artikler og partier, oppgaver etc. sendes Norges Sjakkforbund, Postboks 1490 Vika, Oslo.

La oss alle være behjælpelig med å gjøre Norsk Sjakkblad til et virkelig godt, aktuelt og leseverdige organ for alle sjakkspillere. Det må bli bedre for hvert nummer.

Ragnar Fossum.

Kasserersken har ordet:

Billetten var ikke i orden.

Det var engang en gammel sjakkspiller som traff St. Peter.

Sjakkspilleren: «Kona har jeg aldri banka, og pæng' har ho fått, så du lyt slepp me inn.»

St. Peter: «Det er vel og bra det, min venn, men si meg, har du gjort opp all din gjeld?»

Sjakkspilleren: «Kjære St. Peter, Det er herre gamal skatt og kontingenten til Norges Sjakkforbund som står att, — så du lyt slepp me inn.»

St. Peter: «Hva, skylder du forbundskontingent? Da må du forstå at du ikke kan slippe inn.»

Vær føre var og send vennligst kontingenten v/ postgiro konto nr. 124 74.

Vi presenterer:

Ragnar Fossum.

Forbundets nye president er velkjent for alle sjakkinteresserte. Hans ubestridelige pågangsmot, hans store interesse for norsk sjakk, og hans grundige forberedelser for presidentjobben gjennom arbeid i klubb, krets og forbund gir ham forutsetninger for å lede norsk sjakk i riktig retning og i riktig tempo. Nærmere omtale får utstå. Vi gir ham arbeidsro, og kommer tilbake til saken når han har virket som forbundspresident endel år.

En god del stoff må stå over til neste nummer, som kommer i løpet av november måned.

SKJØNNHETS - PARTI

I »Buskeruds Blad« finner vi nedenstående interessante artikkel, som gjengis med tillatelse av forfatteren, *Paul Alsaker-Nostdahl*.

Hva menes med et skjønnhetsparti? Et elegant dronning-offer? Skarpsindige kombinasjoner? Eller mesterlige manøvrer? Spørsmålet har opplevet forskjellige svar i årenes løp.

Bedømmelsen av skjønnhet i eldre tider — var fylt av feil og besvikelse.

Schlechter's skjønnhetspris mot Salwe, St. Petersburg. (Leningrad) 1909, ble slukket ved en nøktern analyse, lenge etter at æresbevisningen var utdelt. Torre's skjønnhetsparti mot Grünfeld, Marienbad 1925, ble underkjent av uduelige dommere, som ikke var istand til å finne dybden i kombinasjonenes virvar. De ble klar over sin feil, først da prisen var tildelt en annen spiller. Reti fikk skjønnhetsprisen i New York 1924. En av dommerne foretok Marshals parti mot Bogoljubow. Det var her valget mellom Retis nøyaktig førte posisjonelle spill, og Marshal's stort anlagte offerspill, som kulminerte med en meldt matt i fire trekk.

For å få noe å holde seg til ved bedømmelse av skjønnhetspartier, har den franske sjakkforsker Le Lionnais fremsatt følgende betingelser:

Skjønnheten må være korrekt, oppfindsom og økonomisk. Glimrende kombinasjoner i fire trekk, er mindre verd enn en dyp — og nøye gjennomtenkt, brilliant trekkserie i fire trekk! Det skjønnne må være farefullt, spennende, tankevekkende, besnærende, originalt,

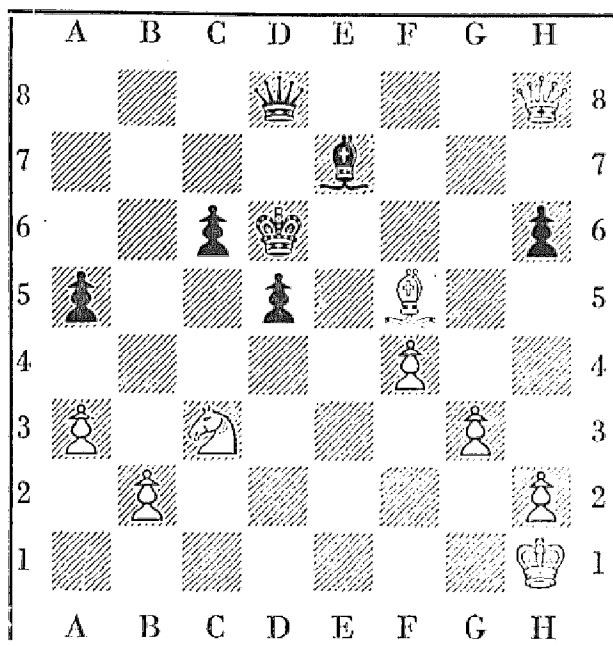
rik i tankenes dyp, og inneholde diverse kombinasjoner.

De alminnelige kombinasjoner ved brettet bør være fylt av skjulte kombinasjoner, som kan åpenbares i partiets notater, etter en omhyggelig analyse!

Til gjengjeld bør også taperen være på høyden med sitt spill, og sist men ikke minst, en logisk sammenheng må gjennomtrenge hele spillets karakter.

Dette er endel av de ting som utgjør materien i et skjønnhetsparti!

Bogoljubow.

Reti.

Hvitt trekker og settet matt i fire trekk.

PRIKKEN OVER i - en er forbundets vakre merke på et velpresset jakkeslag.

Prisen er bare kr. 7.50.

Myten om det norske gemytt og sjakkspillet.

La oss først slå fast faktum. Sjakk er et edelt spill, et spill med rike tradisjoner, et internasjonalt anerkjent spill som setter store krav til utøveren. Det arrangeres olympiader og verdensmesterskap i sjakk, og Norge deltar regelmessig i disse konkurranser. Videre er det et faktum at Sovjetsamfundet og Sambandsstatene har nådd lengst i sjakken, dernest kommer en gruppe bestående av Argentina, Jugoslavia m. fl., så en gruppe med Nederland, Vest-Tyskland, Sverige m. fl., og i aller nederste gruppe finner vi Norge. Som begrunnelse for at Norge ikke har klart å hevde seg internasjonalt i sjakk, hører vi regelmessig at sjakk ikke ligger an for det norske gemytt, mens f. eks. sovjettrusserne har en medfødt begavelse for sjakkspill, noe som atter føres tilbake til det nasjonale gemytt.

La oss en gang for alle bli kvitt myten om det norske gemytt og sjakkspillet. Det er nemlig bare en myte, det er en tom undskyldning, en bøyg som nordmenne selv har laget seg av makelighetshensyn. — La meg trekke en sammenligning for å vise hva jeg mener. Nordmennene har alltid ansett seg selv som verdens beste skøyteløpere og skiløpere. Ingen annen nasjon hadde tilsvarende anlegg, deres gemytt lå ikke an for slik idrett, de fikk finne seg i å bli slått av nordmenn til stadighet. Det var bare det at de andre nasjonene ikke slo seg tilro med dette. De ga seg til å fundere over at Norge stadig vant, de arbeidet, de trente iherdig, de

deltok stadig i konkurranser, og en vakker dag viste det seg at svensker, finner, russere og endog andre nasjoner var nordmennene jevnbyrdige og til og med tok våre verdensrekorder i skøyteløp og seire i store internasjonale skiløp. Dette egget nordmennene til sterkere innsats, og toppnivået i disse idretter ligger idag meget høyt.

Dette er veien vi må gå i sjakk. Vi må finne litt av den svenske ærgjerrighet, litt av den finske sisu, litt av det systematiske arbeid som Sovjetrussland nedlegger for å bli sine overmenn jevnbyrdige, og vel så det. Det er Peter den Stores ord om igjen: «De andre får slå oss- til vi lærer å slå dem». Med andre ord — vi må arbeide, arbeide, arbeide, og dette gjelder såvel den aktive sjakkspiller som enhver administrator i norsk sjakk.

La oss så se hvor vi egentlig står i sjakken. Det kan hende at vi allikevel har litt å fare med. Vi har en internasjonal mester, *Olaf Barda*, en internasjonal dommer, *Storm Herseth*, og et internasjonalt talent i kringkastingssjakk, *Einar Haave*. Vi har unge spillere med alvorlige hensikter, det viste vårt Olympialag i Amsterdam i år. Og vi har lovende juniorspiller fordelt over hele landet.

Materialet er altså tilstede, det gjelder bare å høyne nivået. Selvsagt er jeg på det rene med at ingen blir toppspiller uten anlegg for sjakk, det er bare det at dette ikke har noe med nasjonalt gemytt å gjøre. *Peer Gynt* tiltaler nordmennene, fordi han gjenspeiler hver

enkelt av oss med sine svakheter og romantiske tilbøyeligheter, men han kan ikke hevde seg internasjonalt, fordi dette krever store offer i form av ingående sjakkstudier og iherdig trening, altså hardt arbeid. Unge norske sjakkspillere som vil nå langt, kan komme opp på høyde med utlendingene. Men forutsetningen er at de tar sin idrett alvorlig, og ikke sprer sine interesser over flere felter. La det gå opp for de unge at bare iherdig arbeid og full konsentrasjon om sjakken kan bringe resultater, så skal vi nok innen rimelig tid kunne hevde oss.

Men dette er ikke nok. Også enhver sjakkadministrator må ta sitt tillitshverv alvorlig. Vi sitter ikke i styret for en klubb, en krets eller et forbund for å motarbeide hverandre eller for å oppnå særfordeler. Vi må lære oss å se sjakk i Norge som en helhet, vi må lære oss å trekke lasset sammen. Vi har våre vanskeligheter, ikke minst fordi sjakk ikke bringer inntekter, og ikke har oppnådd statsstøtte trass i spillets store betydning i oppdragende henseende. Men vanskeligheter er jo til for å overvinnes, og litt etter hvert vil sjakk trenge seg fram til full anerkjennelse.

Vi har også forsømt å ivareta våre egne interesser internasjonalt. Det er nok å spørre når Norge har sendt delegater til internasjonale sjakkkongresser etter krigen. Det økonomiske har selvsagt spilt en stor rolle. Det koster penger idag å spille sjakk utenlands, og å representere sitt land utenlands. Allikevel må vi nu bli med i leken. Vi kan ikke i lengden sitte hjemme

som husmenn, vi må ut i verden og knytte personlige forbindelser med andre lands sjakkledere. Neste år spilles Nordisk Turnering i Oslo, og vi vil få mange fremtredende sjakkledere på besøk. La oss ta konsekvensen, og fremtidig la oss representere ved internasjonale kongresser. Når vi planlegger alt nu, skulle det kunne ordnes. Vårt første mål må bli å være representert ved neste Olympiade, i Moskva i 1956. — En ting til. Det vil være en fordel for norsk sjakk om det ikke alt for ofte er forandring i Forbundsstyret, i hvert fall hva presidenten angår. To år for en president er i knappest laget, han rekker bare å knytte de nødvendige forbindelser, men får ikke tid til å innkasere de fordeler for norsk sjakk som forutsetningen skulle være.

Vel! Dette var kanskje litt hard kost, men de som er virkelig interessert i norsk sjakk, fordøyer det nok. Og de andre er det ikke så nøye med.

Venlig hilsen
Erland Scheen.

Den Interzonale Dameturnering i Leipzig

31. okt. til 20. nov. 1954. Som Norges representant til denne turnering har Norges Sjakkforbund uttatt årets norgesmester fru Mary Klingen, Akers Mek. Verksteds Sjakkklubb. Som sekundant er uttatt herr Viktor Lemberg, samme klubb.

Dr. Storm Herseth

ble på FIDE's kongress utnevnt til internasjonal dommer. Det er et ærefullt verv og en honnør til landet. Vi gratulerer!

Sjakkolympiaden i Amsterdam.

Denne den 11. sjakkolympiade var først berammet til Buenos Aires i Argentina. Den ble i siste øyeblikk avlyst, etter hva det ble sagt av økonomiske grunner. Ved iherdig arbeid av F. I. D. E.'s president advokat Folke Rogard, og ved elskverdig imøtekommenhet av Det hollandske Sjakkforbund, påtok dette seg på kort varsel å arrangere Olympiaden i Amsterdam. Norges lag var tatt ut med Argentina for øyet, men da arrangementet ble flyttet nærmere våre kyster, fandt forbundet ut at laget burde forsterkes. Vi hadde håpet å få med vår internasjonale mester Olaf Barda, og årets norgesmester Einar Haave. Det lot seg ikke ordne med permisjoner for disse, og det ble det opprinnelig uttatte lag som kom til å reise. Laget bestod av: Otto B. Morcken, Oslo Schakselskap. Han var lagleder. Så kom i rekkefølge Åge Vestøl, Per Lindlom, Thore Støre, alle O. S. Odd Flater, Norrøna, og W. Ramm, Fredrikstad. Laget gikk helt inn for sin oppgave å forsvare de norske fargene i en stor internasjonal turnering. Det ble arrangert instruksjonskvelder 2 ganger i uken, hvor særlig partiåpninger ble gjennomgått.

Det var et ungdommelig lag som den 1. september innskibet seg med «Vistula» med kurs for Fredrikshavn som første stoppested, for derfra å fortsette med tog til Amsterdam, med overnatting i Hamburg.

Våre 6 representanter gjorde en meget god innsats i de innledende runder og det så en stund ut til at de skulde komme med i finale-

gruppen som bestod av 12 lag. Det gikk imidlertid ikke slik. Vårt lag havnet i gruppe B som bestod av 14 lag. Også her begyndte det bra, men etterhvert gjorde spilletrettet og manglende trening seg gjeldende og vårt lag greide ikke å mobilisere sin fulle spillestyrke. Allikevel må vi si at vårt unge og delvis uerfarne lag gjorde en innsats som det stod respekt av, og flere av de spilte partier ligger på et høyt nivå. Ett er sikkert: Det har vært en lærerik tur for våre ungdommer og resultatene vil sikkert vise seg i klubbturneringene. Neste gang kommer vi sterkere igjen.

Sjakkens dag i Oslo. Den 10. oktober arrangerte Oslo og Omegn Sjakkrets en sjakkens dag. Det ble lagt meget arbeid i å lage propaganda for sjakken, og mange av byens mest kjente sjakkspillere hadde stillet seg til disposisjon. Tilslutningen fra publikums side var utmerket, og kretsstyret med formannen, Audun B. Cook, i spissen har stor ære av arrangementet. En erkjentlighetsgave ble overrakt den tidligere kretsformann, Henry Aug. Andersen, som var den som de to foregående år gjennomførte sjakkdagen, som nu ser ut til å bli en årvisst foreteelse.

Norsk Sjakkblad. Redaktøren er takknemlig for å motta kritikk av bladet. Si din hjertens mening, enten det er ris eller ros, så vil i hvert fall forsøk bli gjort på å få bladet slik leserne vil ha det - litt etter litt.

Landsturnering 1955. Forbundet har utsendt sirkulære til klubbene med underretning om at søknad om NM-arrangementet kan innsendes så den er forbundet i hende senest 31. oktober. Det foreligger hittil søknad fra Sarpsborg Sjakkklubb og fra Sjakkklubben «64», Fredrikstad. Landsturneringen forutsettes arrangert omkring St. Hans, av hensyn til Nordisk turnering, som formodentlig finner sted i slutten av august.

God propaganda. Landslagsspilleren Arne B. Krogdahl har vist sin enestående interesse for sjakkens fremme bl. a. ved sine utallige simultanoppvisninger i de siste 4 år. Under sjakkens dag i Oslo spilte han 69 partier, og kom derved opp i parti nr. 1000. Det er i sannhet en enestående prestasjon — rent bortsett fra at gevinstprosenten ligger på 90,5 — og det vakte alminnelig tilslutning fra de tilstedeværende at Krogdahl ble overrakt et tinnfat med inskripsjon til minne om begivenheten. - Krogdahl har forøvrig nylig besøkt Mjøndalen og Hønefoss, og har spilt simultan og holdt sjakkåserier.

Lovende juniors. Under turneringen i Drammen dukket det opp en juniorspiller som vi sikkert får høre mere fra, om han bare kommer inn i det riktige treningsspor. Det var Svein Johannessen fra Mjøndalen som vakte oppsikt ved sin flotte innsats. Det var gått store ord om denne unggutten, og Svein gjorde ikke ordene til skamme. Han ble årets juniornorgesmest. etter stikkammer med Jan Svenneby fra Oslo Schakselskap. Svenneby er også en meget lovende juniorspiller.

Radiosjakk. På foranledn. av Norsk Sovjett-russisk Samband og Norsk Rikskringkasting fikk Norges Sjakkforbund anmodning om å oppnevne en høyt kvalifisert spiller til å spille en radiosjakkamp mot den sovjet-russiske spiller Alexander Konstantinopolsky, Moskva.

Olaf Barda, som ble spurt, kunne av private grunner ikke påta seg oppdraget. I hans sted tok Norges Sjakkforbund ut årets norgesmester og den forøvrig ikke ukjente radiosjakkspiller, Einar Haave, Stavanger. Han erklærte seg villig til å ofre familieliv og nattesøvn i den nærmeste fremtid for den gode saks skyld. Partiet tok til den 8. okt., men blir først publisert i radio fra og med 1. november. Atter en gang må Haave nøye seg med de svarte brikkene. Det er 4. gang nu. Haave vil sikkert allikevel gi sine titusener av lyttere en nervepirrende tid fremover. Vi gleder oss!

Sjakkklubben «Stjernen» er en av våre mest initiativrike klubber. Nu har «Stjernen» atter imponert sjakkverdenen, denne gang ved å dele ut gratis 10.000 eksemplarer av «Stjerneverdenen» med bidrag av en rekke kjente sjakknavn. Dette tiltak vil utvilsomt resultere i ny tilgang av unge sjakkinteresserte.

Dagspressen og sjakken. Også dagspressen har vært flinke til å gjøre sjakken kjent. Under årets Norgesmesterskap var det hyggelig å se hvordan den fylte sine spalter med billedreportasje og godt sjakkstoff. Særlig var Drammenspressen god. En enkelt avis hadde sogar stillingstabell for hver dag. Men dette var nok Trygve Meens fortjeneste.

PARTIAVDELINGEN

Nimzo — Indisk.

I Olympiaden ble flg. parti spilt i 5. runde. Resultatet var overraskende og en pen prestasjon av Vestøl.

Hvit: Gligoric, Jugoslavia.

Svart: Vestøl, Norge.

1. d 2 - d 4	S g 8 - f 6
2. c 2 - c 4	e 7 - e 6
3. S b 1 - c 3	L f 8 - b 4
4. e 2 - e 3	b 7 - b 6

I en tidligere runde spilte Vestøl 4. - - Lxc3 mot Porath, Israel. Mer på mote er 4. - - c5 men Vestøl spiller som vanlig etter eget hode.

5. S g 1 - e 2 L c 8 - b 7
Bronsteins forts, 5. - - La6 spilles nu sjelden etter Botvinniks seier over Smyslov i V. M. matsjens 2. parti.

6. a 2 - a 3 L b 4 - e 7
Teorien foreslår 6. - - Lxc3 etterf. av 7. - - d5. Den av Vestøl valgte forts. fører til for trangt spill.

7. d 4 - d 5	0 - 0
8. S e 2 - g 3	d 7 - d 6
9. L f 1 - e 2	S b 8 - d 7
10. 0 - 0	c 7 - c 6
11. e 3 - e 4	T a 8 - c 8
12. L c 1 - e 3	T f 8 - e 8
13. T f 1 - e 1	L e 7 - f 8
14. T a 1 - c 1	g 7 - g 6
15. L e 2 - f 1?	

Gligoric overser den flg. kombinasjon hvor svart vinner en bonde.

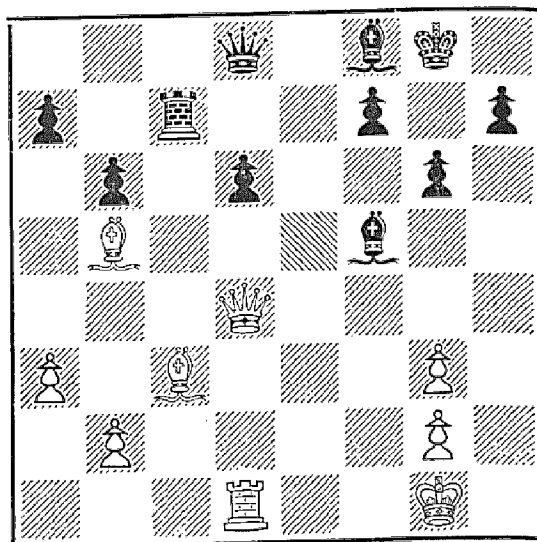
15. Dd2 ser sterkt ut.

	c 6 x d 5
16. c 4 x d 5	e 6 x d 5
17. e 4 x d 5	S f 6 x d 5
18. S c 3 x d 5	T e 8 x c 1
19. D d 1 x c 1	

På 19. Lxcl flg. naturligvis Txel.

	L b 7 x d 5
20. L f 1 - b 5	T e 8 - e 5
21. f 2 - f 4	T e 5 - e 7
22. T e 1 - d 1	S d 7 - f 6
23. L e 3 - d 4	S f 6 - e 4
24. f 4 - f 5	S e 4 x g 3
25. h 2 x g 3	T e 7 - c 7
26. L d 4 - c 3	L d 5 - e 4
27. D c 1 - f 4	L e 4 x f 5
28. D f 4 - d 4	

Svart: Vestøl.

Hvit: Gligoric.

Gligoric håpet nok nu på svaret 28. - - f6. 29. Lc4†, Kh8. 30. Dxf6† osv., men det flg. kvalitetsoffer kullkaster alle forhåpninger.

	T c 7 x c 3
29. b 2 x c 3	L f 5 - e 6
30. a 3 - a 4	D d 8 - c 7
31. T d 1 - d 3	d 6 - d 5
32. K g 1 - h 2	L f 8 - g 7
33. D d 4 - b 4	L g 7 - e 5
34. T d 3 - e 3	a 7 - a 5
35. D b 4 - b 2	h 7 - h 5
36. D b 2 - e 2	L e 5 x g3†

37. K h 2 - h 1
 På 37. T x g 3 flg. h 4. Straks 37.
 K g 1 var noe bedre.

D c 7 - f 4

38. K h 1 - g 1 D f 4 - h 4
 39. T e 3 x g 3 D h 4 x g 3
 40. D e 2 - d 2 D g 3 - e 5
 41. L b 5 - e 2 og hvit ga sam-
 tidig opp.

Nimzo — Indisk.

Hvit: T. Støre.

Svart: R. Goode, Sverige.

1. d 2 - d 4 S g 8 - f 6
 2. c 2 - c 4 e 7 - e 6
 3. S b 1 - c 3 L f 8 - b 4
 4. e 2 - e 3 c 7 - c 5
 5. a 2 - a 3 L b 5 x c 3
 6. b 2 x c 3 0 - 0
 7. L f 1 - d 3 S b 8 - c 6
 8. S g 1 - e 2 d 7 - d 5

Samischvariant. Svart får fritt spill
 men etter 8. -- d5 får hvit anled-
 ning til å oppløse sitt svake bøn-
 dekompleks og hvit bør i det lange
 løp p. g. a. løperparet få størst for-
 del av en åpning av stillingen.

9. c 4 x d 5 e 6 x d 5
 10. 0 - 0 b 7 - b 6
 11. S e 2 - g 3 T f 8 - e 8
 12. f 2 - f 3

Partiet er til nå identisk med par-
 tiet Petrosian-Goode (Sovjet-Sve-
 rige 1954) Hvits plan går ut på å
 gjennomføre e 4.

L c 8 - b 7

Mot Pretosian spilte Goode 12.
 -- Le6. Russeren fant ikke den be-
 ste fortsettelsen og svensken kom
 iflg. «Tidskrift för Schack» i fordel.
 Med tekst-trekket håper svart å få
 ekstra trykk på e 4.

13. T a 1 - a 2
 En god ide. Tårnet skal til e eller
 f-linjen.

D d 8 - c 7

14. T a 2 - f 2 T a 8 - d 8
 15. T f 1 - e 1 S c 6 - a 5
 16. L d 3 - b 1 c 5 x d 4
 17. c 3 x d 4 D c 7 - d 6
 18. D d 1 - d 3 g 7 - g 6

Hvit har oppnådd sitt foreløbige
 mål: omplassering av offiserne hvor-
 ved svart har måttet svekke sin
 kongstilling. Neste post på pro-
 grammet er å aktivisere løperen
 på c 1. De svarte offiserer har god
 manøveringsplass men må likevel
 forholde seg passive. Svart kan ikke
 åpne linjer for tårnene og hvit kan
 derfor rolig fortsette utviklingen.

19. L c 1 - d 2 S a 5 - e 4
 20. L d 2 - b 4 D d 6 - e 6
 21. e 3 - e 4!

Endelig kom det ventede fremstøt.
 Hvit har nu avgjørende fordel.

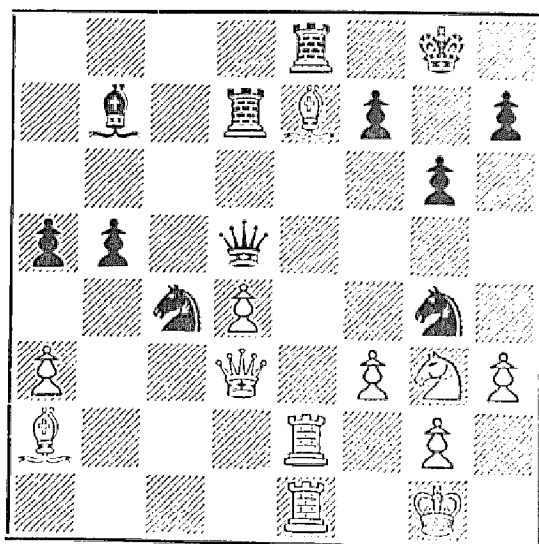
a 7 - a 5

22. e 4 x d 5 D e 6 x d 5
 23. L b 4 - e 7! T d 8 - d 7
 24. T f 2 - c 2 S f 6 - g 4
 25. L b 1 - a 2

Ikke 25. f x g 4? p.g.a. T x e 7 osv.
 b 6 - b 5

26. h 2 - h 3

Svart: Goode.

Hvit: Store.

S g 4 - e5

På 26. -- Sh6 følger 27. Lf6! Txe2
28. Txe2 og sort må gi kvalitet da
28. -- Kf8 strander på 29. Lxc4,
bxc4. 30. De3!

27. L e 7 - f 6! T d 7 - e 7

28. L f 6 x e 5 T e 7 x e 5

29. T e 2 x e 5 T e 8 x e 5

30. T e 1 x e 5 S c 4 x e 5

31. L a 2 x d 5 S e 5 x d 3

32. L d 5 x b 7 b 5 - b 4

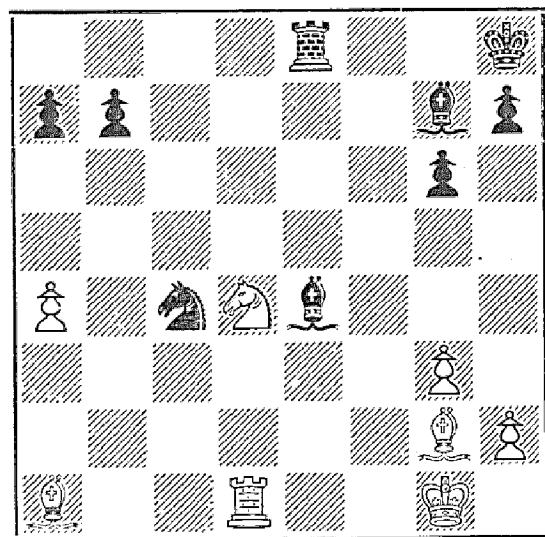
33. a 3 x b 4 a 5 x b 4

34. L b 7 - e 4 og sort tapte på
tid. Stillingen er fortapt.

GLIMT FRA OLYMPIADEN

I kampen mellom Østerrike —
Norge oppsto flg. stilling ved 1. bord.

Svart: Robatsch.

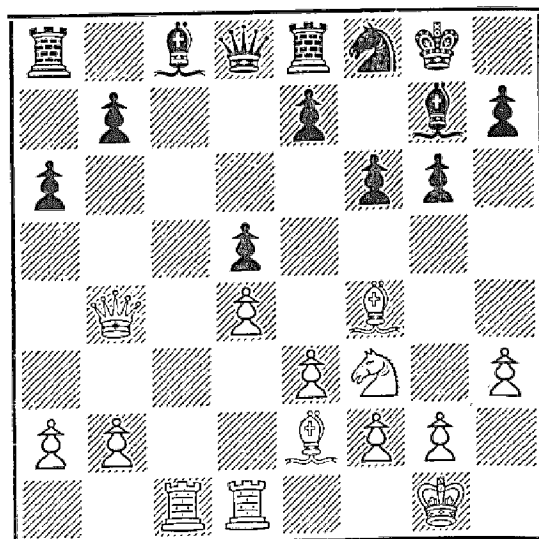
Hvit: Moreken.

Sorts sistre trekk var 32. -- Lf5-
e4? Begge spillere i voldsom tids-
nød og det fulgte: 33. Tel, Sd6.
34. Sb5, Lxa1. 35. Lxe4. (Ikke 35.
Sxd6, Ld4† og vinst). Sxe4. 36.
Txa1, a6. Partiet kom over i tårn-
sluttspill hvor hvit holdt remis.

I diagramstillingen kunne imid-
lertid Moreken vunnet med: 33.
Lxe4, Txe4. 34. Sf5! (eller også
Se6!) og vinner Lg7 da det truer
matt på d8.

Mellom Norge-Luxembourg opp-
sto i 16. trekk flg. stilling med sort
i trekket. Sort har gjennomført en
tidsødende plan for å spille e5, og
og når det nu kommer, er det som
en avgjørende feil.

Svart: Kremer.

Hvit: Flater.

1. --, e5?. 17. dxe5, fxe5. 18. Lg5,
Bedre enn 18. Txd5, Sd7. 19. Lg5,
Db6 med bondegevinst for hvit.
18. --, Lf6. 19. Txd5, Sd7. 26.
Lxf6, Dxf6. 21. Txe8, Taxe8. 22.
Txd7 og hvit vant.

FRA V.M-MATCHEN:

Konge — Indisk forsvar.

Hvit: Botvinnik.

Svart: Smyslov.

1. d 2 - d 4 S g 8 - f 6

2. c 2 - c 4 g 7 - g 6

3. g 2 - g 3 L f 8 - g 7

4. L f 1 - g 2 0 - 0

Med trekket 4. -- 0-0 går Smyslov
ifra Botvinniks innvitt til Grun-
feld-varianten 4. -- d 5. 5. cxd5.
6. e4, Sb6. 7. Se2, c5. 8. d5.

5. S b 1 - c 3 d 7 - d 6

Selv om det konge-indiske forsvar
ble lite benyttet lite i V. M.-mat-
chen, så er ingen av spillerne «ny-

begynnere» på området (selv i sammenligning med stormesterne Geller, Bronstein og Boleslavsky). Både Botvinnik og Smyslov spiller ofte konge-indisk i forhånden men som svart formodes det at de 2 stormesterne ikke nærer full tillit til det svarte system. Smyslovs valg av åpning har derfor psykologiske årsaker.

6. S g 1 - f 3 S b 8 - d 7
 7. 0 - 0 e 7 - e 5
 8. e 2 - e 4 c 7 - c 6
 9. L c 1 - e 3

Den gamle fortsettelsen 9. h 3 er riktigere.

 S f 6 - g 4
 10. L e 3 - g 5 D d 8 - b 6!

Dårlig er 10. - - f 6.

11. h 2 - h 3
 12. S c 3 - a 4 D b 6 - a 6
 13. S f 3 x d 4!

Andre muligheter er fordelaktigere for svart, f. eks. 14. Le7, Te8. 15. Lxd6, bxa. 16. Sxd4, Se5 eller 16. e5, c5. 17. Sxd4, Lb7. 18. Sb5, Lxg2. 19. Kxg2, Lxe5. 20. Sc7? Dc6†. Eller 14. cxb, cxb. 15. Sxd4, bxa. 16. e5, Lb7 eller 14. c5, bxa. 15. Le7, dxc. 16. Lxf8, Sxf8.

 b 5 x a 4
 15. S d 4 x c 6
 Eller 15. Le7, Te8. 16. Lxd6, Se5 som er gunstig for svart.

 D a 6 x c 6
 16. e 4 - e 5 D c 6 x c 4
 17. L g 2 x a 8 S d 7 x e 5
 På 17. - - Sb6 følger sterkt 18. exd4, Lxg4. 19. If3.

18. T a 1 - c 1
 Atter den beste fortsettelse. Dårlig var 18. Dxd6, Le6. 19. Lg2, Sxg4. 20. Le7, Te8. 21. Lb7, Le5. 22. Da6, Dxa6. Lxa6, Tc2.

 D c 4 - b 4

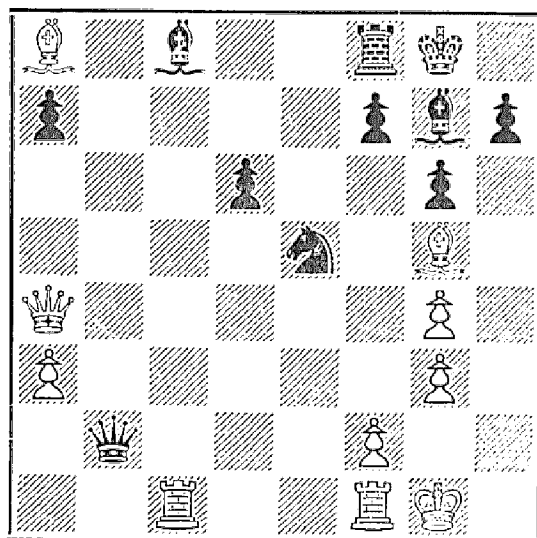
19. a 2 - a 3.

I sine nyhetsblade setter dr. Euwe spørsmåltegn etter dette trekk uten nærmere kommentarer, Simagin mener at 19. a3 er hvits relativt sterkeste fortsettelse.

 D b 4 x b 2

20. D d 1 x a 4

Svart: Smyslov.

Hvit: Botvinnik.

 L c 8 - b 7 !!

21. T c 1 - b 1?
 Avgjørende feiltrekk. Botvinnik forutser ikke Smyslovs effektive kombinasjoner. Nødvendig var 21. Lxb7 Dxb7. 22. Te3 for å opprettholde forsvarsmulighetene f. eks. 22. - - h6, 23. Lf4, Sf3. 24. Txf3, Dxf3, 25. Lxd6, Td8. 26. Le5, Td5. 27. Lxa7, Le5. 28. Lb8, Ld4 eller 27. De6, Le5. 28. Tbl, Lxg3, eller 27. De8, Kh7. 28. De3, Dxg4. 29. Lxa7, Th5!

 S e 5 f 3 †

22. K g 1 - h 1 L b 7 x a 8
 Tilsynelatende har hvit regnet med 22. - - Dxb1. 23. Txb1, Lxa8. 24. Le7, Sd2†. 25. Kg1, Sxb1. 26. Lxf8. Likedan var ikke 22. - Sd2†. 23. Lxb7, Sxb1. 24. Le6, dårlig for hvit. 23. T b 1 x b 2 S f 3 x g 5
 24. K h 1 - h 2 S g 5 - f3 †

25. K h 2 - h 3 L g 7 x b 2
Svart har tilstrekkelig kompensasjon for dronningen. Hvit har store vanskeligheter p. g. a. kongens utsatte stilling.

26. D a 4 x a 7 L a 8 - e 4

27. a 3 - a 4

Den eneste, dog utilstrekkelige mot-sjanse for hvit.

K g 8 - g 7

28. T f 1 - d 1 L b 2 - e 5

29. D a 7 - e 7

For a besvare h 7 - h 5 med g 5.

T f 8 - c 8

30. a 4 - a 5

På 30. Txd6 avgjør 30. -- Tc1.

T c 8 - c 2

31. K h 3 - g 2 S f 3 - d 4†

32. K g 2 - f 1 L e 4 - f 3

33. T d 1 - b 1

På 33. Tel fg. 33. -- Lxg3. 34. fxg, Lg2. 35. Kgl, Sf3 matt.

S d 4 - c 6

Hvit gir opp. Det er intet forsvar på 34. -- Ld4.

Partiet er verdifullt i teoretisk henseende og byr på en interessant kamp.

(Komentarer i det vesentlige fra Schakmaty ved Simagin.)

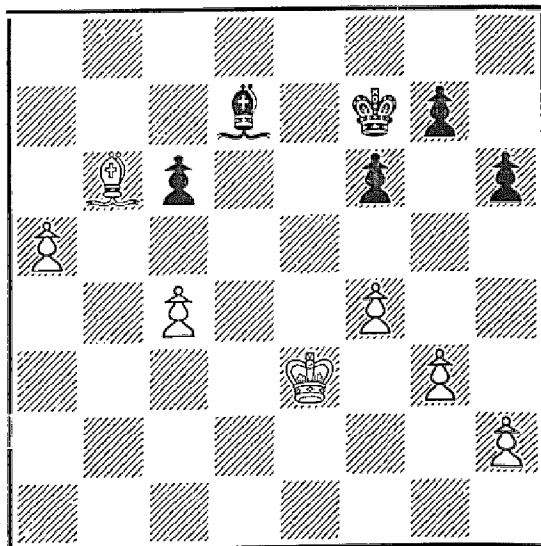
Månedens sluttspill. Av Odd Flater.

Diagramstillingen oppsto i matchen mellom E. Bhend, Sveits og Flater i olympiaden. Hvits siste trekk var 43. a5.

Hvit har en farlig merbonde i fribonden på a-linjen men de ulikefargede løpere gir sort visse remisjanser. Før vi følger partiets gang, kan vi i diagramstillingen forsøke flg. naturlige trekkserie:

43. --, Ke6, 44. Kd4, Lc8. 45. Lc5, g6. 46. Lf8, h5. 47. Kc5, La6. 48. Kb6, Lxc4. 49. Lc5 og hvit vinner.

Svart: Flater.

Hvit: Bhend.

Sort må finne noe bedre. Om vi i diagramstillingen fjernet alle bønder unntagen hvits a- og c-bønder, kan ikke hvit vinne da sort holder løperen på diagonalen a8 - h1 og kongen på d7 og c8 når hvits konger er på c5, b6 eller a7. Derav følger at om sort får blokert kongefløyen, og ofrer c-bonden, vil han få remis. Derfor: 43. -- c5, 44. Lxc5, g6. Bøndene skal på hvit, men ikke 44. -- f5?, 45. Kd4, Ke6. 46. Lf8, og hvit vinner bonde. 45. Kd4, Lc6. 46. La3, Ke6. 47. Kc5, Kd7. Hvit ser sorts trussel 48. -- f5 med remis. Bøndene på damefløyen kan ikke forseres, Eneste gevinstsjanse er et gjennombrudd på kongefløyen og det må gjøres av kongen. Eneste felt hvits konge kan komme over på er f4, altså: 48. f5! gxf5. 49. Lc1, sort truet å spille f4 og må hvit må eventuelt slå med 50. Lxf4 da 50. gxf4, f5 gir blokade av f4. Det fulgte 49. --, h5. 50. Kb6, Lf3. 51. Le3, Le4. 52. a6, Lf3. 53. Lh6, hvit gjør noen ventetrek frem til tidskontrollen ved 56. trekk. 53. --, Lg2. 54. Lf4, Lf3. 55. Lc1, Lg2.

56. Ld2, Lf3. 57. c5, Lg2. 58. h4, Lf3. 59. Lc3. Nå ser en betydningen av 58. h4. Hadde bonden stått på h2, kunne sort ha spilt f4. Dette kan ikke spilles nu. F.eks. 59. - -, f4. 60. g4!, hxg4. 61. h5 og vinner. I partiet fulgte 59. - - Lg2. 60. Lxf6, Lf3. 61. Le5, Lc6. 62. a7, La8. 63. Kb5, Ld5. 64. Lb8, La8. 65. Kc4,

Kc6. Like håpløs er varianten 65. - -, Lc6. 66. Kd4, Ke6. 67. Kc3, Kf6. 68. Kf4, La8. 69. Lc7, Lb7. 70. Ld8† og hvits konge bryter avgjørende inn over e5 eller g5. 66. Kd4, Kb5. 67. Lc7, Ka6. 68. Lb6, Lc4. 69. Ke5, Kb7. 70. Kd6 og sort ga opp i det 72. trekk. Mot truslene a8D og c6† er intet å gjøre.

OPPGAVER

På den internasjonale rankingliste for problemister utgitt av J. Buchwald, New York, på grunnlag av 172 turneringer, er følgende nordiske problemister kommet med:

2. trekkere: O. Stocci, Italia best med 39 poeng. 2) Ellerman, Argentina 18,5. 3) H. Hermansen, Sverige 15. 4) André Fossum, Norge 11.

3. og flertrekkere: André Fossum 20 poeng. 2) M. Wröbel, Polen 15. 3) og 4) Mathews og Wesserman

12 hver. 5) Hartong 11. 6) A. Åkerblom, Sverige 10.

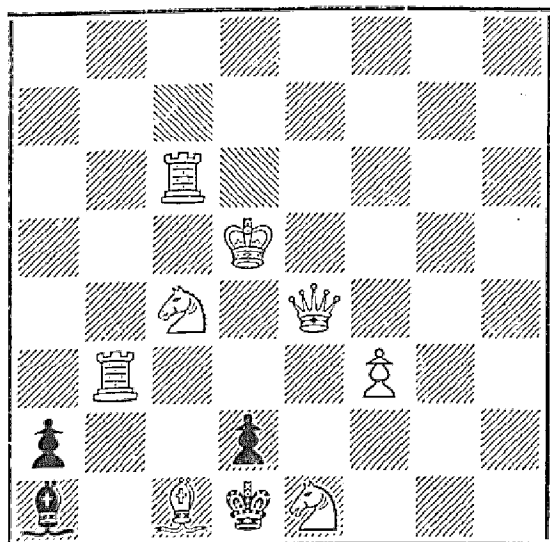
I fantasisjakk ble H. Ternblad, Sverige nr. 2 etter Kardos, Ungarn.

Sammenlagt resultat for alle slags problemer ble Stocci, Italia nr. 1 med 45 poeng foran André Fossum 31 poeng. Ternblad, Hermansen og Åkerblom henholdsvis 10, 13 og 22 sammenlagt. Nasjonvis ble Tyskland best foran Holland, Ungarn, Sverige, Italia, Norge. U. S. A. ble nr. 13.

André Fossum.

André Fossum.

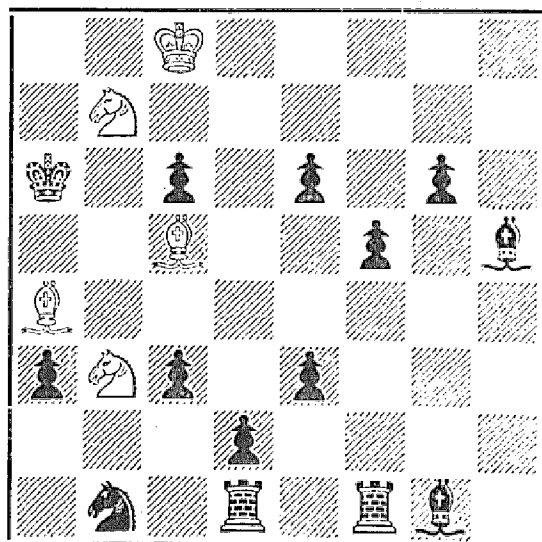
1. pr. 2. internasjonale All-round-turn. 1951 (Meredith).

Hvit trekker og setter matt i 2.

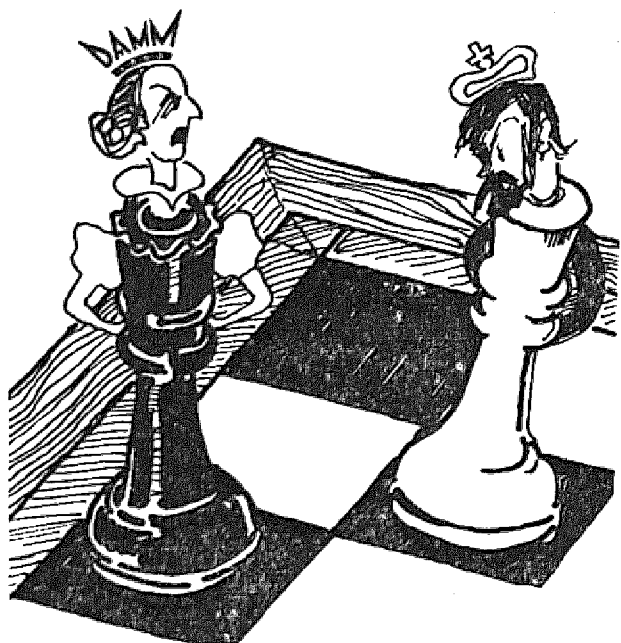
André Fossum.

1. pr. 3. internasjonale All-round-turn. 1952 (Hvit bondefrie).

Hvit trekker og setter matt i 3.

Løsning neste nr.

SJAKK

Alt i SJAKKLITTERATUR

Tyske, engelske, danske, svenske og norske bøker om sjakk og sjakkspill.

SJAKKBRIKKER — forskjellige størrelser

PLASTIKKBRIKKER — PLASTIKKBRETTER

REISESJAKK — LOMMESJAKK — MAPPER

SJAKKSKJEMAER m. m. — BARE SPØR OSS!

Spesialister

siden 1843

N. W. DAMM & SØNS BOKHANDEL

ØVRE SLOTTSGT. 6 - OSLO